

Aan de leden van de gemeenteraad.

Raadsinformatiebrief 93

Helmond,

Zaaknummer: 1145679

Telefoon.:

Onderwerp: Uitvoering regionale Bereikbaarheidsagenda

Uw kenmerk:

Uw brief d.d.:

Via deze Raadsinformatiebrief informeren wij u over de voortgang van de Bereikbaarheidsagenda 'Brainport Duurzaam Slim Verbonden', de regionale MRE-agenda voor de verbetering van de mobiliteit in zuidoost Brabant. De agenda bevat een breed pakket aan plannen en maatregelen om de bereikbaarheid van de regio te verbeteren, nu en in de toekomst. In het onderstaande treft u eerst de informatie aan over de Bereikbaarheidsagenda. Daarna wat het betekent voor Helmond.

Bereikbaarheidsagenda

Eind 2016 heeft uw raad ingestemd met deze Bereikbaarheidsagenda. In datzelfde najaar hebben ook de gemeenteraden van de andere MRE-gemeenten dat gedaan. Daarmee kan invulling gegeven worden aan de implementatie van de Bereikbaarheidsagenda. Een agenda waar 'slim', 'samen' en 'co-modaal' uitgangspunten zijn en waarbij oplossingen ontstaan in co-creatie met de mensen en organisaties die het aangaat. Het proces om tot deze oplossingen te komen is niet statisch, maar adaptief. Het is een proces, gebruik makend van de mogelijkheden die technologie biedt waarbij snel gereageerd wordt op nieuwe uitdagingen, om daadwerkelijk adaptief te kunnen zijn.

De agenda bevat een integraal pakket maatregelen voor de periode 2017-2030. Regiobreed wordt ingezet op maatregelen op het gebied van fiets, OV, auto, smart mobility en multimodaliteit/knooppunten. Er worden infrastructurele verbeteringen uitgevoerd, maar tegelijkertijd wordt ook ingezet op mobiliteitsmanagement en slimme mobiliteitsoplossingen die de druk op de infrastructuur kunnen verminderen (o.a. via de werkgeversaanpak en het programma Smart Mobility).

Cofinanciering

Onderdeel van 'Brainport Duurzaam Slim Verbonden' is het Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost-Brabant. Het Bereikbaarheidsakkoord is een van de acht deelopgaven van het programma SmartwayZ.NL. Voor de uitvoering van het Bereikbaarheidsakkoord is door de Provincie € 55,75 miljoen gereserveerd. Dit is het bedrag dat door de voormalige SRE-gemeenten is gespaard als cofinanciering voor de 'Ruit rond Eindhoven en Helmond'. De betrokken gemeenten in het Bereikbaarheidsakkoord hebben afgesproken gezamenlijk dit bedrag vanuit gemeentelijke bijdragen te verdubbelen.

Een en ander is vastgelegd in een Intentieovereenkomst waarover in het Portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit en Innovatie van 30 oktober overeenstemming is bereikt. Het college van B&W heeft er vervolgens op 5 december mee ingestemd. In de financieringsstrategie worden drie categorieën projecten onderscheiden. De generieke projecten hebben betrekking op de gehele regio en worden door alle betrokken gemeenten gedragen. Voor de andere categorieën (provinciale wegen en projecten op verkeersrelaties) geldt dat alleen de direct betrokken gemeenten zorgen voor cofinanciering.

Eerder is afgesproken dat de gemeente Helmond zal optreden als beheerder van de middelen. Om de € 55,75 miljoen beschikbaar te stellen en over te maken aan de gemeente Helmond stelt de Provincie een aantal voorwaarden, waaronder een Intentieovereenkomst van de deelnemende gemeenten.

Op 13 december 2017 is deze Intentieovereenkomst door alle 21 gemeenten van de MRE ondertekend. De Intentieovereenkomst is gebaseerd op de financieringsstrategie en is erop gericht de benodigde cofinancieringsmiddelen binnen de gemeentelijke begrotingen te gaan reserveren. Met de ondertekening van de Intentieovereenkomst spreekt de gemeente Helmond de intentie uit om wat betreft de generieke projecten uit het Bereikbaarheidsakkoord, gedurende 10 jaar een structurele bijdrage in de cofinanciering van deze projecten op te nemen in de begroting (2019-2028), en wat betreft de projecten gerelateerd aan provinciale wegen alsmede de relatiegerichte projecten, de voor de cofinanciering van die projecten benodigde middelen tijdig op te nemen in de begroting.

Op het moment dat de benodigde middelen voor de cofinanciering van het Bereikbaarheidsakkoord in de gemeentelijke begrotingen zijn vastgelegd, is daarmee het totale pakket aan projecten in de Bereikbaarheidsagenda nog niet gedekt. Om uiteindelijk alle projecten te kunnen uitvoeren hebben de gemeenten een gezamenlijke en gedeelde verantwoordelijkheid om de nog ontbrekende dekking bij elkaar te brengen uit diverse bronnen: EU, Rijk en Provincie, en uit eigen middelen. Het Programmteam Bereikbaarheidsagenda heeft de opdracht de gemeenten hierbij actief te ondersteunen.

Programmteam

Om de uitvoering van de Bereikbaarheidsagenda ter hand te nemen hebben de 21 gemeenten gezamenlijk besloten een programmteam in te richten, te bemensen en te financieren. Het Portefeuillehoudersoverleg heeft ingestemd met de samenstelling van het programmteam, de tarieven die daarvoor doorberekend worden aan de gemeenten en de verdeling van de kosten van het programmteam per gemeente naar rato van het inwoneraantal. Het programmteam is samengesteld uit medewerkers van de gemeenten Eindhoven en Helmond, vertegenwoordigers van de vier subregio's en medewerkers van Provincie en Rijkswaterstaat.

Programmering en projectfiches

De totale programmering van de maatregelen zoals die in de Bereikbaarheidsagenda zijn vastgelegd, is inmiddels opgesteld en door het Portefeuillehoudersoverleg vastgesteld. Het College van Burgemeester en Wethouders heeft hier op 5 december 2017 mee ingestemd. Bij de programmering is een onderverdeling gemaakt tussen projecten met uitvoering in 2017-2018, 2019-2022 en 2023-2030. Daarna zijn per project in samenwerking met de betrokken gemeenten, de Provincie en Rijkswaterstaat de projectfiches ingevuld en uitgewerkt, voor zover de betreffende informatie bekend is. Omdat bijna alle projecten nog in een vroeg stadium zijn kan en zal er nog een en ander aan de inhoud van de projecten veranderen. Daartoe is ook alle ruimte en in de adaptieve aanpak zal het pakket van projectfiches jaarlijks, via een nog op te stellen procedure, worden geactualiseerd. In deze procedure wordt ook aandacht besteed aan de vorm waarin de gemeenteraden van de 21 gemeenten betrokken worden. Dit zal worden vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst voor de gehele Bereikbaarheidsagenda die aan alle gemeenteraden zal worden voorgelegd.

Tenslotte is het goed te wijzen op het feit dat er verschillen zijn tussen de Bereikbaarheidsagenda die in 2016 is opgesteld, de programmering, de inhoud van de projectfiches en de projectenlijst van de financieringsstrategie. Het gaat hierbij om verschillen in de benaming van projecten, het verwachte jaar van uitvoering en de raming van de kosten. Belangrijkste reden hiervoor is dat door de uitwerking van de projecten in projectfiches beter inzicht is ontstaan in de inhoud, planning en kosten van de projecten. Daarnaast is er in enkele gevallen door gemeenten aangegeven dat de planning van een project door voortschrijdend inzicht is aangepast. In het kader van de adaptieve aanpak van de Bereikbaarheidsagenda zullen deze verschillen in het voorjaar van 2018 worden rechtgezet.

Betekenis voor Helmond

Met het ondertekenen van de intentieovereenkomst verklaart Helmond zich bereid mee te werken aan de verdere uitwerking van de Bereikbaarheidsagenda. Helmond neemt daarbij de rol op zich als kasbeheerder voor de € 55,75 miljoen die door de Provincie worden overgemaakt naar de regio.

Personele consequenties

Helmond is deelnemer in het regionale programmteam als vertegenwoordiger van Helmond en voor de financiële functies. De uren die vanuit Helmond worden besteed aan het programmteam worden betaald door de 21 gemeenten conform de gemaakte afspraken.

De betrokken gemeenten bij de verschillende maatregelen uit het projectenboek zijn zelf verantwoordelijk voor de realisatie daarvan. *Voor 2018 is in de extra personele inzet voor de realisatie van Helmondse projecten in de bereikbaarheidsagenda voorzien vanuit de reeds in de begroting opgenomen middelen voor de bereikbaarheidsagenda.*

Financiële consequenties

Op hoofdlijnen zijn dit de financiële consequenties:

1. Bijdrage aan het regionale programmteam: in de periode 2018 t/m 2022 gaat het om een jaarlijks bedrag van € 53.550 (prijspeil 2018, wordt jaarlijks geïndexeerd).
2. Bijdrage in de maatregelen: Helmond dient een bedrag van € 10,2 miljoen te reserveren als bijdrage aan de € 55,75 miljoen die de gezamenlijke gemeenten inzetten. Daarnaast moeten aanvullend middelen gereserveerd worden voor het gedeelte van de totale kosten van de maatregelen die niet gedekt kunnen worden uit de 2x € 55,75 miljoen. Voor Helmond is dat deel € 13 miljoen. In totaal dient Helmond dus € 23,20 miljoen (€10,2 + €13 miljoen) te reserveren in de periode t/m 2028, zie onderstaande tabel.

Projecten 2018 – 2028	Bijdrage aan 55,75 miljoen gemeenten	Overige bijdrage Helmond	Totaal Helmond
Generiek	2,05	0	2,05
provinciaal	1,77	0	1,77
Relatie	6,38	13,0	19,38
Totaal	10,2	13,0	23,20

Voor de periode 2018 t/m 2021 is nu een bedrag van € 4,95 miljoen in de programmabegroting 2018 opgenomen voor de Bereikbaarheidsagenda / flankerende maatregelen N279.

Er dient tot en met 2028 nog voor een bedrag van € 18,25 miljoen aanvullende middelen gevonden te worden. Dit bedrag is exclusief de benodigde middelen voor de extra personele inzet door Helmond vanaf 2019. De aanvullende middelen kunnen zowel eigen middelen zijn, als middelen van derden.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Helmond
de burgemeester de secretaris